

Rysskrediten

Den miljard som år 1946 ställdes till Rysslands förfogande för inköp av svenska varor kommer enligt senaste uppgifter att utnyttjas till omkring hälften. Den 1 november hade inom kreditens ram avtal slutits med svenska företag för 455 miljoner. Kreditperioden slutar den 9 december 1951; beträffande en del varor får leveranser visserligen enligt träffade avtal äga rum även efter denna tid, men denna möjlighet har redan i så hög grad tagits i anspråk (omkring 90 miljoner av 105) att under det år som återstår på avtalstiden någon större höjning av det kreditbelopp som blir utnyttjat inte är sannolik. Under den del av avtalstiden som är kvar blir emellertid krediten särskilt kännbar. Hittills har 270 miljoner utbetalats till svenska företag för rysk räkning — till stor del i förskott — och leveranser har ägt rum för ungefär 100 miljoner. Staten måste alltså till 9 december nästa år betala ytterligare minst 185 miljoner. Leveranser måste ske för ytterligare minst 345 miljoner.

I sin helhet har det skandalösa kreditavtalet inte kunnat fullföljas. Men redan vad vi presterat och kommer att prestera innebär en svår belastning. Det är nog att nämna att vi givit ryssarna mer på kredit än vi fått genom Marshallhjälpen och att kreditsumman är lika stor som värdet av årsimporten av kaffe, koks, bensin och frukt. En mängd frågor som under

senaste åren föranlett skarpa strider (t. ex. om bensinpriset, om prästlönernas reglering) är obetydliga, ekonomiskt sett, i jämförelse med denna på felaktiga föreställningar beslutade, numera av ingen försvarade kredit.

Särskilt anmärkningsvärd är utvecklingen under de senaste åren. På våren 1948 uppgick den utnyttjade krediten till omkring 280 miljoner, och regeringen försäkrade då — alltså före nyvalen till andra kammaren — att någon avsevärd ytterligare användning av krediten inte var tänkbar. I denna tidning påpekades att man efter valen kunde befara ett helt annat förlopp än det förutsagda och utlovade. Så har det också gått; på två och ett halvt år har kreditgivningen ökat med 175 miljoner, och fortfarande är vissa höjningar antagliga.